

# FIȘA DISCIPLINEI<sup>1</sup>

## 1. Date despre program

|                               |                                                            |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------|
| 1.1. Instituția de învățământ | Universitatea „1 Decembrie 1918”                           |
| 1.2. Facultatea               | de TEOLOGIE ORTODOXĂ                                       |
| 1.3. Departamentul            | ȘCOALA DOCTORALĂ DE TEOLOGIE                               |
| 1.4. Domeniul de studii       | TEOLOGIE (ORTODOXĂ)                                        |
| 1.5. Ciclul de studii         | 2023-2027                                                  |
| 1.6. Programul de studii      | DOCTORAT – PROGRAMUL DE PREGĂTIRE BAZAT PE STUDII AVANSATE |

## 2. Date despre disciplină

|                                       |                                                   |                |   |                                 |          |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------|---|---------------------------------|----------|
| 2.1. Denumire disciplina              | Cercetarea omiletică și catehetică în sec. XIX-XX |                |   | 2.2. Cod                        | SDT 103  |
| 2.3. Titularul activității de curs    | Jan NICOLAE                                       |                |   |                                 |          |
| 2.4. Titularul activității de seminar | ----                                              |                |   |                                 |          |
| 2.5. Anul de studiu                   | I                                                 | 2.6. Semestrul | I | 2.7. Tipul de evaluare (E/C/NP) | E        |
|                                       |                                                   |                |   | 2.8. Regimul disciplinei        | DF<br>DI |

## 3. Timpul total estimat

|                                                                                      |    |                     |    |                        |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----|---------------------|----|------------------------|-----|
| 3.1. Numar ore pe saptamana                                                          | 2  | din care: 3.2. curs | 2  | 3.3. seminar/laborator | 0   |
| 3.4. Total ore din planul de învățământ                                              | 28 | din care: 3.5. curs | 28 | 3.6. seminar/laborator | 0   |
| Distribuția fondului de timp de studiu individual                                    |    |                     |    |                        | ore |
| • Studiul după manual, suport de curs, bibliografie șinote                           |    |                     |    |                        | 2   |
| • Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate |    |                     |    |                        | 84  |
| • Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri              |    |                     |    |                        | 0   |
| • Tutorat                                                                            |    |                     |    |                        | 14  |
| • Examinări                                                                          |    |                     |    |                        | 1   |
| • Alte activități (exersări practice)                                                |    |                     |    |                        | 21  |
| TOTAL ACTIVITĂȚI INDIVIDUALE                                                         |    |                     |    |                        | 122 |

|                                        |     |
|----------------------------------------|-----|
| 3.7 Total ore studiu individual        | 122 |
| 3.8 Total ore din planul de învățământ | 28  |
| 3.9 Total ore pe semestru              | 150 |
| 3.10 Numărul de credite                | 6   |

## 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

|                    |                                |
|--------------------|--------------------------------|
| 4.1. de curriculum | TP 305, TP 306; TP 405; TP 406 |
| 4.2. de competențe |                                |

## 5. Condiții (acolo unde este cazul)

|                                                 |                                    |
|-------------------------------------------------|------------------------------------|
| 5.1. de desfășurare a cursului                  | Videoproiector, lap-top, flipchart |
| 5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului | Nu este cazul                      |

## 6. Competențe specifice acumulate

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Competențe profesionale | <p>C1.Clasificarea cadrului istoric și teologic în cercetarea omiletică</p> <p>C1.1.Formularea domeniului de cunoaștere a paradigmelor și orientărilor actuale în materie de istorie a propovăduirii și omiletică comparată.</p> <p>C2.Evidențierea unor profiluri omiletice ale marilor predicatori în decursul istoriei</p> <p>C2.1.Interpretarea datelor privind biografiile acestor predicatori în comparație cu marii predicatori din perioada patristică.</p> <p>C3.Expunerea rolului prediciei în analiza diferitelor contexte religioase.</p> <p>C3.1. Inițierea unor cercetări omiletice-catehetice pe bază de contexte și fenomenologii regionale.</p> <p>C3.2. Prezentarea tipului de propovăduire ortodoxă în contextul unei teologii de</p> |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

<sup>1</sup>Întocmită în acord cu programa recomandată de Sectorul Teologic-Educational al Patriarhiei Române, prin adresa Nr. 6.872/19.06.2015

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                         | <p>comparație cu marile confesiuni creștine.</p> <p>C3.3 Interpretarea dogmelor, învățăturilor, conceptelor și afirmațiilor teologice, în context interconfesional interreligios și intercultural;</p> <p>C3.4. Expunerea sistematică a doctrinei creștine în vederea argumentării adevărului revelat.</p> <p>C3.5. Prezentarea doctrinei creștine ortodoxe în mod apologetic, dar și irenic, în dialog cu alte credințe și religii.</p> <p>C3.6. Reproducerea fidelă și argumentată a definițiilor doctrinare de bază.</p> <p>C4. Prezentarea unei istorii a interferențelor în domeniul propovăduirii.</p> <p>C5. Expunerea detaliată și analiza lucidă a evenimentelor istorice și doctrinare, definitorii pentru credința creștină.</p> |
| Competențe transversale | <p>CT1. Crearea structurii de asumare și realizare a strategiilor de muncă eficientă și responsabilă, în vederea creării unei conștiințe misionare autentice și responsabile.</p> <p>CT 2 - Selectarea și prelucrarea de informații din diverse surse științifice</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

|                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |   |
|---------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | La finalul cursului doctoranzii vor cunoaște coordonatele majore ale abordărilor omiletice și catehetice moderne și contemporane.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | - |
| 7.2 Obiectivele specifice             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- cunoștințele dobândite vor permite înțelegerea altor cursuri, din domeniile studiilor biblice, practice și sistematice.</li> <li>- tematica permite cunoașterea elementelor de bază ale diferitelor tipuri sau genuri de propovăduire.</li> <li>- realizarea conexiunilor între diferitele accente ale propovăduirii în diferite perioade istorice.</li> <li>- înțelegerea actualei configurații formative, rețele catehetice și omiletice contemporane.</li> <li>- identificarea unor modele autentice de propovăduire și transmitere a valorilor credinței</li> <li>- dobândirea unei viziuni integratoare cu privire la propovăduire în diferite contexte istorice și culturale.</li> </ul> | - |

## 8. Conținuturi

| 8.1. Curs                                           | Metode de predare                                               | Observații          |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>1. Cuvintele Domnului: cuminecare de Logos .</b> | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>2. Propovăduirea apostolică (kerygmatică)</b>    | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>3. Propovăduirea patristică (tipologică)</b>     | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>4. Propovăduirea medievală (alegorică)</b>       | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>5. Propovăduirea modernă (contextuală)</b>       | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice              | <b>2 ore fizice</b> |

|                                                                                |                                                                 |                     |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------|
|                                                                                | imprimate                                                       |                     |
| <b>6. Propovăduirea contemporană (mediatică)</b>                               | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>7. Serile duhovnicești ca fenomen de comunicare a credinței (1990-2020)</b> | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>8. Arhive omiletice pe internet</b>                                         | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>9. Modele omiletice: Didahiile Sf. Antim Ivireanul</b>                      | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>10. Modele omiletice: Didahiile lui Ilie Miniș</b>                          | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>11. Modele omiletice: Didahiile Sf. Cosma Etolianul</b>                     | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>12. Modele omiletice: Predicile Bartolomeu Anania</b>                       | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>13. Modele omiletice: Conferințele Părintelui Teofil Păvăleanu</b>          | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |
| <b>14. Modele omiletice: Predicile Părintelui Ioan Iovan</b>                   | Prelegere<br>Videoproiector<br>Materiale didactice<br>imprimate | <b>2 ore fizice</b> |

## **8.2. BIBLIOGRAFIE GENERALĂ:**

1. *Dizionario di Omiletica*, ed. M. Sodi și A. M. Triacca, Ed. Elle Di Ci, Torino-Bergamo, 2002.
2. *Dizionario di Catechetica*, ed. Joseph Gevaert, Istituto di Catechetica dell'Università Pontificia Salesiana, Ed. Elle Di Ci, Torino, 1987.
3. Jean Bernardi, *La prédication des Pères Cappadociens*, Paris, 1968.
4. Brant Pitre, *Iisus Mirele. Cea mai frumoasă poveste de dragoste a tuturor timpurilor*, trad. rom. Tatiana Niculescu, București, Edit. Humanitas, 2018
5. John Breck, *Puterea Cuvântului în Biserica dreptmăritoare*, trad. rom. Monica Herghelegiu, București, Edit. IBMBOR, 1999.
6. C-tin Duțu, *Întâlnirea predicii creștine cu retorica greco-romană*, în *ST 2* /1991, pp. 102-162.
7. Lev Gillet, L. (Un moine de l'Eglise d'Orient), *L'an de grace du Seigneur. Un commentaire de l'année liturgique byzantine*, Les Editions du Cerf, col. Catéchèse orthodoxe, Paris, 1988.
8. Jan Nicolae, *Omiletica Sfântului Proclu al Constantinopolului ca mistagogie poetică a Întrupării*, în Parascheva Grigoriu (ed.), *Omiliile Sfântului Proclu al Constantinopolului la Nașterea Domnului*, București, Edit. Sofia, 2008, pp. 105-127.
9. Jan Nicolae, *Nașterea Domnului oglindită în predica patristică*, Edit. Reîntregirea, Edit. Felicitas, Alba Iulia, Stockholm, 2018.

10. Vasile Gordon, *Predica ocazională (Parenesea). Considerații teoretice și exemplificări*, teză de doctorat, studiu introductiv Constantin Galeriu, București, Edit. IBMBOR, 2001.
11. Vasile Gordon, *Mergând, învățați...Predici pentru toate duminicile și sărbătorile de peste an. Cu un adaos de zece cuvântări ocazionale*, ediția a II a revizuită și completată, București, Edit. IBMBOR, 2006.
12. Picu Ocoleanu, *Liturghia poruncilor divine. Prolegomene teologice la o nouă cultură a legii*, Craiova, Edit. Mitropolia Olteniei, 2004, pp. 73-78.
13. Poupard, P., *Credință și cultură la cumpăna dintre milenii. Convorbiri cu Patrick Sbalchiero*, trad. rom. Cristian Șoimușan și Cornelia Cistelecan, Tg. Lăpuș, Edit. Galaxia Gutenberg, 2006.
14. Preda Constantin, *Propovăduirea apostolică. Structuri retorice în Faptele Apostolilor*, București, Edit. IBMBOR, București, 2005.
15. Scrima, A., *Biserica liturgică*, ed. Anca Manolescu, București, Edit. Humanitas, 2005.
16. Yannoulatos, PF. Anastasios, *Ortodoxia și problemele lumii contemporane*, trad.rom. Gabriel Mândrilă și C-tin Coman, București, Edit. Bizantină, 2003.
17. Vasile Gordon et alii, *Omiletica*, Edit. Basilica, București, 2015;
18. Vasile Gordon, (ed.), *Predicatori și cateheți români în temnițele comuniste*, 2016
19. Michel Henry, M., *Cuvintele lui Hristos*, trad. rom. Ioan Ică jr, Sibiu, Edit. Deisis, 2005.
20. Ioan Ică jr, *Canonul Ortodoxiei*, Sibiu, Edit. Deisis / Stavropoleos, 2008.
21. Ioan Ică jr, *Fecioara Maria și Petru Athonitul –prototipul a vieții isihaste și alte scrieri duhovnicești, Scrieri II, Sfântul Grigorie Palama –Scriitor duhovnicesc isihast și epoca sa*, Sibiu, Edit. Deisis, 2005.
22. Ioan Ică jr, *Maica Domnului în teologia secolului XX și în spiritualitatea isihastă a secolului XIV: Grigorie Palama, Nicolae Cabasila, Teofan al Niceii. Studii și texte*, Sibiu, Edit. Deisis, 2008.
23. Jean Longère, *La prédication médiévale*, Etudes augustinienes, Paris, 1983.
24. Moldovan, Părintele Ilie, *Calendarul viu. Dialoguri euharistice între generații (Convorbiri realizate de către Părintele IoanNicolae)*, Alba Iulia, Edit. Reîntregirea, 2007.
25. Neamțu, M, *Bufnița din dărâmături. Insomnii teologice în România postcomunistă*, ediția a II a revăzută și adăugită, Iași, Edit. Polirom, 2008, pp. 345-348.
26. D.Stăniloae, *Mică Dogmatică vorbită –d ialoguri la Cernica*, trad. M. Oros, Edit. Deisis, Sibiu 1995;
27. Anastasios Yannoulatos, *Ortodoxia și problemele lumii contemporane*, Edit. Bizantină, București 2003;
28. Anastasios Yannoulatos, *Misiune. Pe urmele lui Hristos*, Edit. Andreiana, Sibiu 2013;
29. Ion Bria, *Ortodoxia în Europa. Locul spiritualității române*, Edit. MMS, Iași 1995;
30. Î. P. S. dr. Damaskinos Papandreou, *Biserica, societate, lume*,Edit.Trinitas, Iași 1999;
31. P. S. Photios, Arhim. Philarète, pr. Patric, *Noul catehism catolic contra credinței Sfinților Părinți –un răspuns ortodox*,trad. Marilena Rusu, Edit. Deisis, Sibiu 1994;
32. Cardinal Christoph von Schönborn, *Oamenii, Biserica, țara. Creștinismul ca provocare socială*,trad. Tatiana Petrache și Rodica Nețoiu, Edit. Anastasia, București 2000;
33. Mitr. Ioannis Zizioulas, *Ființa eclesială*,trad. Aurel Nae, Edit. Bizantină, București 199

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului**

*Cunoaște, distinge și înțelege conceptele fundamentale omiletice, putând anticipa reacții de răspuns la factori externi și interni. Elaborează strategii de evaluare a stilurilor omiletice.*

**10. Evaluare**

| Tip activitate                      | 10.1 Criterii de evaluare | 10.2 metode de evaluare                                                                                                                    | 10.3 Pondere din nota finală |
|-------------------------------------|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs                           | Evaluare finală           | <i>Evaluare frontală/orală pe baza unui subiect formulat pe baza informațiilor prezentate la curs</i>                                      | 90%                          |
|                                     |                           | <i>Implicare în dezbateri și activități didactice, complementare, realizată prin observație directă și comunicată înaintea examenului.</i> | 10%                          |
| 10.5 Seminar/laborator              | Nu este cazul             |                                                                                                                                            |                              |
| 10.6 Standard minim de performanță: |                           |                                                                                                                                            |                              |

**Pentru nota 5 (cinci):** Cunoaște și distinge diferențe semnificate între principalii oratori din sec.XX

Data completării

25.09.2023

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în catedră

28.09.2023

Semnătura director de departament

Pr. Prof. Jan NICOLAE

**ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI****b. Evaluare – mărire de notă**

| Tip activitate                                                                    | 10.1 Criterii de evaluare     | 10.2 Metode de evaluare          | 10.3 Pondere din nota finală |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs                                                                         |                               |                                  |                              |
| 10.5 Seminar/laborator                                                            |                               |                                  |                              |
| 10.6 Standard minim de performanță                                                |                               |                                  |                              |
| Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.* |                               |                                  |                              |
| Data completării                                                                  | Semnătura titularului de curs | Semnătura titularului de seminar |                              |
|                                                                                   |                               |                                  |                              |

**c. Evaluare – restanță**

| Tip activitate                                                                      | 10.1 Criterii de evaluare       | 10.2 Metode de evaluare          | 10.3 Pondere din nota finală |
|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|----------------------------------|------------------------------|
| 10.4 Curs                                                                           | Examen                          | Lucrare scrisă                   |                              |
| 10.5 Seminar/laborator                                                              | Referate, eseuri, proiecte etc. | Prezentare la seminar            |                              |
| 10.6 Standard minim de performanță                                                  |                                 |                                  |                              |
| Participarea la 50% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază*,** |                                 |                                  |                              |
| Data completării                                                                    | Semnătura titularului de curs   | Semnătura titularului de seminar |                              |
|                                                                                     |                                 |                                  |                              |

\*Formulare orientativă

\*\*Dacă disciplina are prevăzute ore de laborator trebuie prevăzute modalitățile de recuperare a acestora.